

Opracowanie merytoryczne

Spis treści:

1. Informacje ogólne
2. Cel debaty
3. Tematyka
4. Charakterystyka problemu
5. Debata
6. Konkurs
7. Podsumowanie

1. Informacje ogólne

02.03.2017 r. w XXI Liceum Ogólnokształcącym im Bolesława Prusa przy ul. Kopernika 2 w Łodzi odbyła się debata na temat uchodźców i imigrantów, przejawach dyskryminacji na jaki są narażeni oraz jak takim sytuacjom zapobiec.

Rozpoczęcie wydarzenia zostało zaplanowane na godzinę 12:00, jednak w praktyce debata rozpoczęła się o godzinie 12:15. Planowany czas debaty to 90 minut, natomiast uczestnicy debaty byli bardzo aktywni i mieli wiele pytań dla prelegentów, dlatego też spotkanie przeciągnęło się o 15 minut i w konsekwencji skończyło się o godzinie 14:00. Uczestnikami byli uczniowie XXI Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi. Debatę poprowadziła Weronika Migdał a za jej organizację odpowiadało Stowarzyszenie Ludzi Aktywnych. W debacie wzięło udział 61 uczniów oraz 6 decydentów/ekspertów. Zaproszono również gości, którzy wystąpili w charakterze specjalistów:

- Pani Agnieszka Kosowicz - prezes Fundacji Polskie Forum Migracyjne
- Pani Maria Nowacka - Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Ethnos
- Pani Katarzyna Snarska - Urząd Miasta Łodzi reprezentująca pełnomocnika prezydenta ds. równego traktowania
- Pan porucznik Adam Sołtan - kierownik grupy ds. cudzoziemców z placówki Straży Granicznej w Łodzi
- Pan Jacek Stachurski z placówki Straży Granicznej w Łodzi
- Pani Małgorzata Brzezińska – Konsul Honorowy Wielkiej Brytanii w Łodzi

2. Cel debaty

Celem debaty było uświadomienie młodzieży, jak ważna jest tolerancja, zrozumienie dla odmienności oraz walka z dyskryminacją ze względu na rasę, wyznanie czy płeć.

REALIZATOR PROJEKTU

Stowarzyszenie Ludzi Aktywnych
ul. Kaszyńskiego 15/35, 93-222 Łódź
tel. 573 957 621
aktywnatolerancja.pl

Młodzież miała możliwość dialogu z ekspertami w zakresie pomocy uchodźcom, uregulowaniach prawnych którymi są objęci oraz obaw, które związane są z ich napływem.

3. Tematyka

Tematyka spotkania obejmowała:

- zapoznanie się z instytucjami oraz ośrodkami zajmującymi się uchodźcami - czym się one zajmują i jak wygląda ich praca
- przybliżenie młodzieży różnicy między uchodźcami a pozostałymi cudzoziemcami
- przedstawienie zjawiska z perspektywy prawnej - jak uzyskać status uchodźcy i czym musi być uzasadniony
- jakie działania na poziomie instytucjonalnym i społecznym można podejmować w celu przeciwdziałania dyskryminacji oraz jak na nią reagować

Prelegenci bardzo wyczerpująco odnosili się do każdego pytania zadanego przez moderatora a także wielokrotnie przytaczali zdarzenia, w których sami uczestniczyli, co dodatkowo urozmaiciło dyskusję. Przez cały czas trwania debaty wielokrotnie podawano definicję uchodźcy, by podkreślić, że „uchodźcą jest osoba, która żywi uzasadnioną obawę przed prześladowaniem z powodu swojej rasy, religii, narodowości, przynależności do określonej grupy społecznej lub poglądów politycznych, znajduje się poza terytorium kraju, którego jest obywatelem i – z powodu tych obaw – nie chce lub nie może do tego kraju powrócić” przez co ich sytuacja jest zgoła odmienna od imigrantów, którzy zmieniają miejsce zamieszkania np. w celu znalezienia pracy.

4. Charakterystyka problemu

Po rozpoczęciu debaty zaproszeni goście opowiedzieli o swojej pracy, instytucjach w których pracują a które powstały bądź które pośrednio pracują by pomagać cudzoziemcom na różnych etapach ich pobytu w naszym kraju.

Pani Agnieszka Kosowicz założyła Fundację Polskie Forum Migracyjne 7 lat temu by wspierać cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą. Opowiadała jak ważny jest dialog międzykulturowy, by uświadomić, że wszyscy jesteśmy równi wobec siebie. Podkreślała, że wiele działań podejmowanych przez Fundację ma na celu promowanie świadomości na temat procesów migracyjnych, budowanie postaw sprzyjających otwartości i tolerancji oraz ułatwiania integracji migrantów w naszym kraju. Wyjaśniła również kwestię terminu legalny/nielegalny uchodźca, uzasadniając, że każdy uchodźca niezależnie od tego jak dotarł do Polski, ma prawo złożyć wniosek o status uchodźcy, nieistotnym jest skąd pochodzi i jakie posiada dokumenty. Nie podważa to wiarygodności jego wniosku, ponieważ czasami uchodźcy nie są w stanie zdobyć wizy bądź paszportu przez wyjazd. Kwestia szukania ochrony jest legalna, wymagane jest, by niezwłocznie zgłosić się o przyznanie statusu

REALIZATOR PROJEKTU

Stowarzyszenie Ludzi Aktywnych
ul. Kaszyńskiego 15/35, 93-222 Łódź
tel. 573 957 621
aktywnatolerancja.pl

uchodźcy do Straży Granicznej.

Pani Agnieszka zaakcentowała fakt, że Polska jest krajem bardzo jednorodnym etnicznie, oraz podała istotne dane świadczące o tym fakcie. Zaledwie 1-2 % populacji Polski to osoby, które urodziły się poza granicami naszego kraju. Dane z zeszłego roku podają, że o legalizację pobytu/zezwoleń na pobyt w Polsce wystąpiło 152 tys. osób, natomiast 10 tys. osób starało się o status uchodźcy. Pani Agnieszka zakwalifikowała uchodźców do szczególnej grupy, która przyjeżdża do innego kraju by ochronić swoje życie i zdrowie ponieważ w kraju ojczystym są narażeni na prześladowania – takich osób rokrocznie jest ok. 10 tys. De facto, Polska zajmuje się niewielką częścią tych osób, ponieważ dla 70-80% tych ludzi, Polska jest jedynie krajem tranzytu. W tej chwili Polska rozpatruje ok. 450 wniosków o nadanie statusu uchodźcy. Znakomita większość ludzi to migranci – czyli ludzie którzy nie szukają w Polsce ochrony, a mają inne cele – ekonomiczne, rodzinne, edukacyjne - studenci programu Erasmus. Okres pobytu uchodźców w Polsce można podzielić na dwa etapy – pierwszy to czas rozpatrywania wniosku o ochronę. Procedura ta powinna trwać 6 miesięcy, w praktyce jest różnie. Zdarza się, że trwa to 3 miesiące ale również bywają sytuacje kiedy ta procedura trwa 2-3 lata, ponieważ niektóre sprawy są bardzo skomplikowane, i wymagają ustalenia faktów, by uznać że ktoś był np. prześladowany. Każda sprawa ma bardzo indywidualny charakter. Z każdą osobą proszącą o status uchodźcy przeprowadzane są rozmowy oraz ustalenia dlaczego ktoś potrzebuje ochrony, czy posiada dokumenty, które poświadczają bycie więzionym, bądź obdukcję w przypadku stosowania tortur. Cały proces jest szczegółowo weryfikowany, obawy potencjalnego uchodźcy muszą być racjonalne i uzasadnione, ABW zajmuje się weryfikacją oraz opiniowaniem wniosków. W Polsce co roku ok. 100 osób uzyskuje status uchodźcy.

Pani Katarzyna Snarska, która na spotkaniu reprezentowała pełnomocnika prezydenta Łodzi ds. Równego Traktowania w Biurze ds. Partycypacji Społecznej przedstawiła działania równościowe jakie są podejmowane przez Urząd Miasta Łodzi. Wspomniała również, że kompetencje te są nieco ograniczone ponieważ nie istnieje komórka organizacyjna która realizowałaby takie zadania. UMŁ podejmuje głównie działalność świadomościową, upowszechniającą różnego rodzaju działania na rzecz równego traktowania.

Wyjaśniła również definicję dyskryminacji jako nieuzasadnione różnicowanie czyjejs sytuacji albo praw w szczególności ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość religię lub wyznanie, światopogląd, poglądy polityczne, niepełnosprawność, wiek, orientację seksualną, stan cywilny oraz rodzinny. Dyskryminację przedstawiła jako nierówne traktowanie, prawnie nieusprawiedliwione i nieuzasadnione obiektywnymi przyczynami oraz, że każde takie działanie stanowi naruszenie zasady równego traktowania i jest pogwałceniem podstawowych praw i wolności człowieka. Równocześnie przedstawiła definicję tolerancji jako poszanowanie czyichś poglądów, wierzeń i upodobań różniących się od własnych.

Opowiedziała o podjęciu szeregu działań skierowanych na uświadamianie mieszkańców, ponieważ często dochodzi do napaści na cudzoziemców. Są to napaści fizyczne, napisy na murach oraz mowa nienawiści w przestrzeni internetowej. Urząd Miasta posiada w kompetencjach, zgodnie z opinią Wydziału Prawnego, możliwości podejmowania szeregu

REALIZATOR PROJEKTU

Stowarzyszenie Ludzi Aktywnych
ul. Kaszyńskiego 15/35, 93-222 Łódź
tel. 573 957 621
aktywnatolerancja.pl

działań i inicjatyw. Proponowane działania to : stałe patrolowanie przez Straż Miejską miejsc w których może dochodzić do aktów dyskryminacji, możliwość powołania przy Prezydencie Miasta Łodzi zespołu do spraw walki z Dyskryminacją i Nietolerancją, możliwości współpracy z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się statutowo walką z dyskryminacją i nietolerancją, w tym powierzanie realizacji zadań publicznych. Przez organizacje pozarządowe również we współpracy z UMŁ organizowane są różnego rodzaju wydarzenia, happeningi, konferencje, warsztaty, debaty, czy seminaria mające na celu podniesienie świadomości mieszkańców Łodzi, głównie młodzieży. Pani Katarzyna wymieniła również działania, które mają pomóc w rozwiązaniu problemu dyskryminacji:

- Utworzenie przez organizacje pozarządowe przy UMŁ Komisji Dialogu Obywatelskiego ds. Różnorodności i Przeciwdziałania Dyskryminacji, która zajmuje się min. działaniami prorównościowymi, która była współorganizatorem wydarzeń –konferencji „Tolerancyjna Twarz Łodzi” i „Dialog na rzecz integracji; podejście wielowyznaniowe” oraz Łódź Przeciw Mowie Nienawiści – akcja zamalowywania napisów na murach w przestrzeni miejskiej Hejt Stop – Pani Katarzyna rozdała broszury uczestnikom debaty opisujące akcję.
- Współpraca z Centrum Dialogu im. Marka Edelmana -miejską instytucją kultury w Łodzi, której celem jest prowadzenie działalności w zakresie popularyzowania wielokulturowego i wieloetnicznego dziedzictwa miasta ze szczególnym uwzględnieniem kultury żydowskiej oraz innych kultur mających znaczący wpływ na jego rozwój
- Szerzenie świadomości za pośrednictwem różnego rodzaju publikacji edukacyjnych wydawanych i przekazywanych przez organizacje pozarządowe do rozpowszechniania np. przedstawiony uczniom Komiks Stowarzyszenia NOMADA – Stowarzyszenie Na Rzecz Integracji Społeczeństwa Wielokulturowego, który przedstawia potrzebę reakcji na przemoc w przestrzeni publicznej. Osoby o różnym kolorze skóry, wyznawcy innej religii niż chrześcijaństwo, osoby nieheteronormatywne oraz przedstawiciele mniejszości etnicznych czy narodowych są marginalizowani w polskim społeczeństwie. Komiks przedstawia przykłady dyskryminacji w codziennym życiu – w tramwaju, na ulicy, wśród sąsiadów wraz z instrukcją co robić , jak reagować, gdzie się zgłosić oraz jak można pomóc osobom w sytuacjach zagrożenia.
- Nawiązywanie partnerstw z III sektorem w ramach różnych projektów np. punktu wsparcia migrantów w Łodzi w projekcie Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej – Centrum Szkoleniowe w Łodzi
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi w ramach realizowanych projektów np.: „Społeczeństwo przyjazne cudzoziemcom” - ekspertyza na temat stosunku mieszkańców naszego miasta do cudzoziemców, która wykazała, że najgorzej traktowani są cudzoziemcy o ciemniejszym i czarnym kolorze skóry, wobec których nasilały się ataki agresji słownej, a także fizycznej. Łódź jest miastem nietolerancyjnym, wprost ksenofobicznym. A wg przekazanej opinii przedstawicieli Uniwersytetu Łódzkiego i Uniwersytetu Medycznego w Łodzi cudzoziemscy studenci źle się czują w naszym mieście, skarżą się na złe traktowanie i boją się napadów, czego konsekwencją jest wycofywanie się studentów z łódzkich uczelni pochodzących zwłaszcza z krajów arabskich.Pani Maria Nowacka ze Stowarzyszenia

REALIZATOR PROJEKTU

Stowarzyszenie Ludzi Aktywnych
ul. Kaszyńskiego 15/35, 93-222 Łódź
tel. 573 957 621
aktywnatolerancja.pl

ETHNOS opowiedziała o działaniach podejmowanych głównie w województwie łódzkim i poza granicami kraju. Stowarzyszenie działa od 2008 roku i zajmuje się mniejszościami - narodowymi, etnicznymi oraz religijnymi, cudzoziemcami i uchodźcami, ale również podejmuje działania na rzecz mniejszości poza granicami Polski – głównie mniejszości polskiej na Ukrainie i w byłych krajach związku sowieckiego. Pani Maria opowiedziała o Ośrodku dla cudzoziemców w Grotnikach w którym przebywają osoby starające się o status uchodźcy, który funkcjonuje od 2010 roku. Działania podejmowane są w stosunku do cudzoziemców - przebywających jako migranci np. Ukraińcy przebywający na terenie województwa łódzkiego, ale również dla mniejszości narodowych, w tym mniejszości mużułmańskiej. Pani Maria podkreśliła rozbieżność między definicją określającą cudzoziemców oraz uchodźców - „Ci pierwsi przybywają z różnych przyczyn – turystycznych, edukacyjnych, zarobkowych (migranci ekonomiczni), natomiast jeśli chodzi o uchodźców - oni nie mają wyjścia, zmuszeni są wyjechać ze względów prześladowań religijnych bądź politycznych”.

Pan porucznik Adam Sołtan - kierownik grupy ds. cudzoziemców Straży Granicznej w Łodzi spośród działań podejmowanych przez podległych mu funkcjonariuszy wymienił m.in:

- kontrolę legalności pobytu na terytorium polski,
- kontrolę zatrudnienia cudzoziemców,
- przyjmowanie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej – status uchodźcy,
- pomoc dla uchodźców w kwestiach organizacyjnych np. organizacja powrotu do kraju pochodzenia.

Pan Porucznik opowiedział o najczęstszym pochodzeniu osób ubiegających się o status uchodźcy. Na chwilę obecną najwięcej uchodźców pochodzi z państw byłego ZSRR, są to Ukraińcy, Obywatele Federacji Rosyjskiej narodowości Czeczeńskiej, Ingusze, Dagestańczycy, Ormianie, sporadycznie Syryjczycy. Porucznik Adam podkreślał, że sposób dotarcia do naszych granic jest bardzo różny. Jedni w sposób legalny docierają do naszych granic, inni wybierają współpracę z grupami przestępczymi, które finansują przejazd przez poszczególne kraje aż do państw europejskich. Pierwszym wymienionym problemem z którym muszą się zmierzyć migranci i uchodźcy jest więc dotarcie do kraju docelowego, następnym jest zderzenie z nową, inną rzeczywistością w której muszą się odnaleźć oraz bariera związana z przepisami prawa, którym muszą się bezwzględnie podporządkować. Pan porucznik przedstawił również poszczególne etapy uzyskania statusu uchodźcy:

1. Zgłoszenie do dowolnej straży granicznej na terenie kraju; na granicy kraju bądź na Funkcjonariusze mają prawo przyjąć wniosek o udzielenie ochrony narodowej. Przyjęcie wniosku rozpoczyna procedurę uchodźczą.
2. Straż Graniczna ma obowiązek przekazać wniosek do szefa Urzędu ds. Cudzoziemców w Warszawie w ciągu 48h. urzędu ds. Cudzoziemców jest organem właściwym do rozpatrywania takiego wniosku.
3. Organ przyjmujący wniosek wydaje cudzoziemcowi tymczasowe zaświadczenie tożsamości uchodźcy, ważne przez 30 dni od czasu wystawienia.

REALIZATOR PROJEKTU

Stowarzyszenie Ludzi Aktywnych
ul. Kaszyńskiego 15/35, 93-222 Łódź
tel. 573 957 621
aktywnatolerancja.pl

4. Wydanie decyzji w sprawie o nadanie statusu uchodźcy następuje w terminie 6 miesięcy jest podyktowane jest to sytuacją indywidualną wnioskodawcy.

5. Debata

Po wypowiedziach zaproszonych gości nastąpił czas zadawania pytań przez uczniów uczestniczących w debacie. Można było zauważyć bardzo dużą aktywność wśród słuchaczy, chętnie zadawali pytania, dopytywali oraz drążyli dyskusję.

Ile rocznie napadów z powodu koloru skóry czy religii występuje w oparciu o dane statystyczne?

Pani Katarzyna Snarska: Wszystkie zgłaszane napady i statystyki posiada miejska komenda policji i dysponuje takimi danymi. Na każde nasze spotkania czy wydarzenia, które organizujemy lub współorganizujemy zapraszamy przedstawiciela komendy policji do przedstawiania tych statystyk, ponieważ musimy się do nich ustosunkować. Te statystyki są oczywiście zmienne, statystyk takich nie prowadzimy ponieważ, jak powiedziałam wcześniej, nie posiadamy takiej komórki organizacyjnej i takich kompetencji które by powodowały to, że taki zbiór danych jest nam niezbędny. Natomiast, jeśli chodzi o np. ankiety, projekty skierowane do młodych ludzi, wymiany międzynarodowe - takich badań dokonują organizacje pozarządowe i w ramach realizacji tych projektów, takie statystyki również tworzą. Ponadto badana jest jakość życia, dostęp do np. przybytków kultury, w jaki sposób obcokrajowcy są traktowani w restauracji czy na ulicy.

Pytanie : Ale czy jest Pani w stanie przytoczyć jakieś dane statystyczne czy nie? Zależy mi na danych, nie na opinii.

Pani Katarzyna Snarska: Mogę podać przykłady. Danych statystycznych, jak wspomniałam, nie posiadamy. Według opinii młodzieży cudzoziemskiej mogę powiedzieć, że jest ich naprawdę dużo. Jest ich zbyt dużo na tę ilość, mówię strukturalnie, w stosunku do ilości cudzoziemców przebywających u nas w Polsce.

Pani Maria Nowacka: W ubiegłym tygodniu, rzecznik praw obywatelskich gościł takie spotkanie dot. mowy nienawiści. Myślę, że Pan to znajdzie w internecie, według tych danych mniej więcej dwa razy więcej było ataków w 2016 niż 2015 roku. Ja sądzę, że statystyki też nigdy nie będą pełne, ze względu na to, że dużo osób nie zgłasza tych przestępstw na policję.

Ja chciałbym zestawić te dane ze statystykami ile rocznie dokonuje w ogóle w naszym mieście napadów czy przestępstw rabunkowych. Nie na tle dyskryminacji. Chciałem zobaczyć czy jest ich więcej czy jest ich mniej.

Pani Katarzyna Snarska: To jest też ważna informacja, taka spostrzegawczość Twoja, można to porównać w skali całego miasta czyli wszystkich przestępstw dotyczących napadów. Odsyłam do statystyk w miejskiej komendzie policji. **Chciałbym się również zapytać, jak Pani powiedziała, że nasze miasto jest wręcz miastem rasistowskim. Chciałbym się zapytać czy dysponuje Pani statystykami jak na tym tle wypadają inne miasta europejskie i mówię tu szczególnie o państwach Europy zachodniej jak Francji, Niemczech, Wielkiej Brytanii oraz na tle innych miast Polski. Czy możemy na podstawie zestawienia tych danych stwierdzić, że nasze miasto jest rasistowskie a np. Londyn czy**

REALIZATOR PROJEKTU

Stowarzyszenie Ludzi Aktywnych
ul. Kaszyńskiego 15/35, 93-222 Łódź
tel. 573 957 621
aktywnatolerancja.pl

inne miasto nie jest.

Pani Katarzyna Snarska: Nie powiedziałam, że Łódź jest miastem wręcz rasistowskim, tylko są grupy osób przejawiające takie postawy. Czymś podyktowana była nasza działalność w ramach przeciwdziałaniu mowy nienawiści. To była dosyć duża kampania, która była realizowana w zeszłym roku, ze względu na to, że nasze mury, mówię tu o obiektach, nieruchomościach, płotach, ogrodzeniach, gdzie non-stop pojawiają się napisy min. rasistowskie. Być może są bezmyślne, ale są np. antysemityczne. Z tego powodu, a to są bardzo niecenzuralne słowa, jak widzieliście na obrazku jak wyglądało przed i po, napisy są w miejscach publicznych, gdzie nawet małe dziecko świetnie sobie poradzi by to przeczytać i raczej nie powinno to w przestrzeni publicznej funkcjonować w żaden sposób. Czy to grupa piłkarska, czy skierowane do kibiców w jakiegokolwiek formie nie powinno to mieć miejsca i na to trzeba reagować. Ta kampania polegała na tym, żeby uświadamiać i nagłaśniać w mediach, by zdać sobie sprawę, że nawet przechodząc, dopisując, albo się śmiejąc przyczyniamy się do tego, że w naszym mieście takie sytuacje mają miejsce.

Jaka jednostka w Urzędzie Miasta Łodzi opiniuje czy dany slogan czy dana sytuacja, wpis w Internecie jest przykładem mowy nienawiści. Jeśli taki organ istnieje czy ta opinia, jest tożsama z tym co mówi rzecznik MSW lub innych organów centralnych.

Pani Katarzyna Snarska: Nie istnieje taki organ w Urzędzie Miasta Łodzi. Są instytucje, choćby jak rzecznik praw obywatelskich, do której możesz zgłosić się, że widzisz napis na murze i zostałeś obrażony. I to jest twoja opinia, sąsiad może na to patrzeć i nie mieć żadnych odczuć, natomiast Ciebie to uraża. Wobec tego nie ma takiego organu, który by decydował o tym czy jest to obraźliwe czy ma to wpływ na twoje odczucia religijne czy tożsamościowe, ponieważ jest to sprawa indywidualna.

Pani Agnieszka Kosowicz: Też się wtrączę, ponieważ jestem kimś, kto zgłaszał na policji sprawę o przestępstwo z nienawiści skierowane do mojej fundacji za to co robimy i jak wypowiadamy się w mediach. Zgłosiliśmy to na policję, nie jest natomiast zadaniem rzecznika praw obywatelskich opiniowane czy coś jest mową nienawiści. To jest sprawa prokuratora, najpierw zgłasza się sprawę na policję, policja decyduje czy przyjmuje zgłoszenie a następnie prokurator decyduje czy moje poczucie bycia obrażonym jest zasadne czy nie.

Czy ma Pani takie informacje, jaki odsetek dewastacji w naszym mieście stanowią te dotyczące narodowości, rasy czy religii czy jest to jakiś straszny procent czy jest to więcej niż połowa czy jest to jakiś promil?

Pani Maria Nowacka: Chciałabym Pana odesłać, do Instytutu Tolerancji, który chyba od 12 lat zamalowuje te napisy, wie gdzie zamalowywać, wie gdzie się pojawiają. Ile takich napisów jest bladego pojęcia nie mam, bo w tym momencie właśnie pojawił się nowy. Ale myślę, że ta statystyka nie jest istotna bo np. mnie jako żydówkę może urazić coś, co na przykład Ciebie nie urazi. Wracając do pytania, myślę, że Instytut Tolerancji będzie wiedział ile rocznie zamalowuje napisów choćby podczas akcji kolorowa tolerancja.

Ile rocznie miasto wydaje na walkę z dyskryminacją?

Pani Katarzyna Snarska: Komisja jest organem pomocowym i jest ciałem inicjatywno-

REALIZATOR PROJEKTU

Stowarzyszenie Ludzi Aktywnych
ul. Kaszyńskiego 15/35, 93-222 Łódź
tel. 573 957 621
aktywnatolerancja.pl

doradczym. Komisja nie dysponuje żadnymi środkami, komisja jest powołana społecznie przez organizacje pozarządowe, działa własnym sumptem. Nie przeznaczamy na to środków, natomiast jeśli chodzi o działania miejskie, w tym roku przeznaczymy 40 tysięcy złotych na realizację działań edukacyjnych właśnie w szkołach, dotyczących upowszechnienia wiedzy na temat migrantów, cudzoziemców, uchodźców w naszym mieście.

Panie poruczniku, jak bardzo rozpowszechnione jest zjawisko nielegalnego pobytu i nielegalnej pracy w Łodzi i jakie są środki zapobiegania?

Pan porucznik Adam Sołtan: Bardzo ciężko byłoby wskazać konkretną liczbę jeśli chodzi o nielegalny pobyt, bo zwyczajnie ten pobyt jest nielegalny. Mogę jedynie państwu powiedzieć że w 2016 roku w woj. łódzkim moi funkcjonariusze zatrzymali ok. 130 ludzi, którzy przebywali lub wykonywali pracę nielegalnie, lub też wyłudzili tytuł pobytowy nielegalnie - np. przyjechali na studia, studiów nie podjęli, a podjęli na przykład pracę.

Jak staramy się walczyć? Staramy się rozpoznawać środowiska cudzoziemców na tyle na ile jest to możliwe, niestety część środowisk jest na tyle hermetyczna, że trudno jest w nie wniknąć, natomiast jako służba o charakterze policyjnym mamy swoje sposoby operacyjne na ustalenie takich osób i staramy się ich z kraju usunąć, jeśli przebywają w Polsce w sposób nielegalny.

Tolerancja – owszem, ja myślę że ona powinna być jak najbardziej. Tylko jak moglibyśmy sprawdzić, jak ktoś zapuka do drzwi że nie ma się gdzie podziać, a okaże się, że ma złe zamiary i chce nas zabić. Jak mamy rozpoznać, że w tej osobie drzemią złe zamiary i zapędy terrorystyczne?

Pani Maria Nowacka: Pani osobiście sprawdzić by nie mogła, ale procedura uzyskania statusu uchodźcy, jest bardzo dokładna i długa. Mieliśmy przykład rodziny Czecheńskiej, w której matka została zamordowana na oczach dzieci, ojca nie było w domu i teraz sobie wyobraźcie, że oni nie mogli udowodnić tego że są prześladowani – procedura była przedłużana bardzo długo, bez żadnego pobłażania, każdy jest dogłębnie prześwietlany. Ja myślę, że zawsze w takich sytuacjach międzyludzkich można spotkać zagrożenie.

Pani Agnieszka Kosowicz: W procedurze o nadaniu statusu uchodźcy istnieje cały proces konsultacji w przypadku każdej osoby której dotyczy ta procedura – z trzema organami – Policji, Strażą Graniczną i ABW. Zadaniem tych służb jest weryfikacja z kim mamy do czynienia, jest prowadzona wnikliwa procedura. Już nie mówiąc o tym, że w przepisach międzynarodowych są klauzule wykluczające – które mówią kto nie może zostać objęty ochroną. Terroryzm, działanie przeciwko pokojowi, działanie przeciwko porządkowi publicznemu, uniemożliwiają nadanie komuś ochrony. Także w przypadku kiedy zostanie ustalone, że osoba ma powiązania z grupami terrorystycznymi, to te powiązania stanowią powód do tego, by takiej osobie nie przyznać statusu uchodźcy. Dlatego te procedury trwają tak długo, to się weryfikuje - czy jest wiarygodny, czy mówi prawdę i czy nie stanowi zagrożenia dla bezpieczeństwa naszego kraju. Powołam się na konwencję o statusie uchodźcy z 51 roku, Polska jest jej stroną, zawiera ona paragraf dot. utraty statusu uchodźcy - to się nazywa działanie przeciwko pokojowi, przeciwko ludzkości, działalność skierowana

REALIZATOR PROJEKTU

Stowarzyszenie Ludzi Aktywnych
ul. Kaszyńskiego 15/35, 93-222 Łódź
tel. 573 957 621
aktywnatolerancja.pl

przeciwko innym ludziom, ma to być podstawą do tego by ten status odebrać. Warto powiedzieć że w Polsce od czasu do czasu to się zdarza, to są pojedyncze przypadki ale zdarza się, że odbiera się status uchodźcy.

Jaki dla Pani jest wzór tolerancji w odniesieniu do tego co Pani powiedziała? Czy taki jak na zachodzie np. jak we Francji czy np. w Szwecji.

Pani Katarzyna Snarska: Musimy poszanować godność drugiego człowieka, bez względu na to jaką religię wyznaje, jaki ma kolor skóry, z jakiej kultury pochodzi. Chodzi tylko o poszanowanie, bez względu na to czy to jest Francja czy Szwecja.

Czy Niemcy, Francja powinna w takim samym stopniu funkcjonować i tolerować zachowanie uchodźców i szanować ich kulturę?

Pani Maria Nowacka: Mówimy o gościach, którzy przyjeżdżają do naszego domu, kraju. Jeśli kogoś zapraszacie do domu to czego wymagamy? No tego, żeby poszanowali normy i zwyczaje naszego domu.

Pani Agnieszka Kosowicz: To co się w Polsce dzieje odzwierciedla bardzo europejską sytuację, nastroje migranckie i stosunek do migrantów. Jest to efektem tego co się dzieje w Europie a nie co się dzieje w Polsce. Tyle że próbując wyrabiać swoje własne zdanie czy opinie, warto zerknąć na realia. W Polsce wielkiej fali uchodźców nie mamy i nie należy jej się spodziewać. Po to żeby tu były rzesze ludzi to musielibyśmy mieć dwa razy większe PKB i pełno miejsc pracy. Gdyby do nas miały dążyć setki tysięcy ludzi to by znaczyło że jesteśmy stabilnym zamożnym krajem który te rzesze utrzyma, ludzie do nas nie przyjadą nie mając perspektyw, a w tej chwili ich nie mają. Drugą rzeczą jest proces układania relacji osób które przyjeżdżają a Polakami.

Rolą policji jest spowodowanie żeby ludzie w ośrodkach wiedzieli jakie jest w Polsce prawo i wiedza że podlegają temu prawu. To zadanie dla polskich służb, bez demonizowania i straszenia tych ludzi, ale spowodowania, by zdawali sobie sprawę z granic prawnych w naszym kraju. Trzeba akceptować te różnice które nie godzą w prawa kogoś innego. Chciałabym tylko byćście zapamiętali, że uchodźstwo, to tragedia, która się ludziom przytrafia, nie znacie przyszłości.

Pan porucznik Adam Sołtan: Jeszcze pozwolę sobie na dwa słowa ode mnie. Wypowiadając się mam na sobie mundur, nie reprezentuje więc siebie jako osoba prywatna, tylko reprezentuje instytucje Straży Granicznej podległej MSW, tudzież Ministra Spraw Wewnętrznych, tudzież Państwu Polskiemu. Przywołano tu inne państwa jak Francja czy Niemcy, gdzie problem dzielnic islamskich istnieje, w Polsce każdy jeden przejaw rasizmu, dyskryminacji to jeden za dużo. Pan prosił o statystyki, takie statystyki posiada Komenda, ciężko jest mi powiedzieć, natomiast chciałbym podkreślić jeszcze raz, że każdy jeden przypadek to o jeden za dużo.

REALIZATOR PROJEKTU

Stowarzyszenie Ludzi Aktywnych
ul. Kaszyńskiego 15/35, 93-222 Łódź
tel. 573 957 621
aktywnatolerancja.pl

6. Konkurs

Uczniowie liceum mieli okazję wziąć udział w konkursie wiedzy prowadzonym przez prowadzącą. Pytania te były spójne z zagadnieniami poruszanymi podczas wystąpień prelegentów, dlatego uczestnicy debaty nie mieli z nimi problemów oraz chętnie się do nich zgłaszali. Zachęcające do wzięcia udziału w konkursie były nagrody za każdą poprawną odpowiedź.

Pytania konkursowe:

1. Jaka jest różnica pomiędzy uchodźcami a pozostałymi cudzoziemcami?
2. Proszę wymienić 2-3 kraje, z których pochodzi najwięcej uchodźców w Polsce?
3. Jakie ośrodki/instytucje w Polsce zajmują się pomocą uchodźcom?
4. Czym jest dyskryminacja i jak jej przeciwdziałać?

8. Podsumowanie i rekomendacje

Konkurs wiedzy był ostatnim elementem debaty na temat zagadnienia migrantów i uchodźców oraz był ciekawym sprawdzeniem wiedzy uczestników. Każda udzielona przez nich odpowiedź była poprawna, co dowodzi, że młodzież uważnie słuchała prelegentów i zrozumiała poruszane kwestie.

Problem uchodźców i migrantów jest zjawiskiem znanym młodzieży. Nie wszyscy jednak podzielają zdanie, że powinniśmy im pomagać w takim stopniu jak robią to zachodnie kraje Europy jak Niemcy czy Francja, ponieważ uważają, że te kraje są przykładem jakiego nieprzemysłane przyjmowanie uchodźców może mieć konsekwencje. Podają te kraje jako te, które mają problem z napływem uchodźców co utożsamiają ze wzrostem ataków terrorystycznych. Podczas dyskusji doszło do polaryzacji debatujących, na tych którzy zgadzali się z prelegentami oraz podkreślali znaczenie tolerancji oraz tych, którzy zapewniali, że nadmierna tolerancja i poszanowanie dla cudzoziemców może być szkodliwe dla naszego państwa. Wielu uczniów próbowało marginalizować zjawiska nienawiści na tle rasowym, uzasadniając, że w Łodzi jest wiele przypadków napaści fizycznych nie tylko w stosunku do obcokrajowców, podkreślając, że miasto nie jest bezpieczne dla każdego. Pomimo tego, młodzież zdaje się rozumieć, że ważna jest walka z dyskryminacją i uświadamianie mieszkańcom, że nie można być obojętnym wobec agresji na tle rasowym bądź kulturowym. Zaproszeni goście często podkreślali, że wszyscy mają prawo do jednakowej ochrony przed jakąkolwiek dyskryminacją, co jest podstawowym prawem człowieka i apelowali o walkę z dyskryminacją i poszanowanie drugiego człowieka bez względu na kolor skóry, odmienność kulturową czy religijną. Uczniowie słuchali z zaciekawieniem wypowiedzi prelegentów, którzy bardzo często opierali się na własnych doświadczeniach z uchodźcami oraz przybliżyli zgromadzonym problemy z jakimi muszą się codziennie mierzyć. Uznanie dla prelegentów oraz organizatorów debaty wyrazili jej uczestnicy nagradzając w/w gromkimi brawami.

REALIZATOR PROJEKTU

Stowarzyszenie Ludzi Aktywnych
ul. Kaszyńskiego 15/35, 93-222 Łódź
tel. 573 957 621
aktywnatolerancja.pl

